

ВІД ВІДПОВІДАЛЬНОГО РЕДАКТОРА

Вчений за будь-яких умов у принципових питаннях повинен мати свою позицію і послідовно її відстоювати, бути вірним своєму покликанню і намагатися використовувати кожен найменшу можливість зробити щось корисне для науки, для свого народу. Вказана настанова академіка АН України Івана Крип'якевича (1886–1967) стала для багатьох його учнів, зокрема й багатолітнього завідувача відділу нової історії України Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України Феодосія Стебля, орієнтиром у житті та науковій творчості¹.

Черговий випуск збірника, присвячений пам'яті видатного історика України, реконструює важливі етапи його життя та наукової творчості й доповнює просопографічний матеріал про І. Крип'якевича та його добу, який вміщено в аналогічному збірнику 2001р.².

Зважаючи на суспільно-політичну ситуацію в країні після двох Майданів, російську гібридну війну, у пропонованому збірнику вміщено праці І. Крип'якевича про воєнні руйнації та грабежі, які зазнала Україна від підступної політики і війн з боку східного сусіда – Московського князівства (з XV ст.) та Російської імперії; передруковано нариси про гетьманів Б. Хмельницького, І. Мазепу, П. Орлика, які заборонялися радянською цензурою. Оригінальною є також Шевченкіана вченого. Нові штрихи до біографії І. Крип'якевича розкривають спогади колег і друзів, представників родини – Надії Мудрої, Лесі Крип'якевич-Цегельської, Лукії Крип'якевич-Лукомської Олександра Домбровського, Богдана Коваліва, Олени Співак, Миколи Крикуна та ін., а також переписка з громадсько-політичним діячем Василем Кучабським, істориками Омеляном Пріцаком і Михайлом Марченком.

Щоденникові записи молодого вченого, умови формування його світогляду проаналізувала Інна Заболотна, його участь в діяльності Академічної громади, Крайового комітету охорони військових могил розкрила Нінель Клименко, працю у "Просвіті" показав Роман Крип'якевич. Марина Чебан реконструювала взаємини І. Крип'якевича з Миколою Андрусяком, Олег Полянський і Руслана Труба – з Омеляном Терлецьким, Олег Целуйко – з Іваном Шпитковським. Ярослав Ісаєвич та Галина Ковальчук проаналізували здобутки вченого в галузі архівознавства та джерелознавства. Красзнавчі студії актуалізував Роман Крип'якевич. Музикознавчі аспекти праць вченого розкрив Юрій Ясіновський. Зацікавить читачів аналіз творчої лабораторії історика, який розкрито в студіях Івана Бутича,

¹ *Стеблій Ф.* Оборонець академічного статусу Інституту // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – Львів, 2001. – Вип. 8: Іван Крип'якевич у родинній традиції, науці, суспільстві. – С.614.

² Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – Львів, 2001. – Вип. 8: Іван Крип'якевич у родинній традиції, науці, суспільстві. – 960 с.

Ярослава Дашкевича, Ярослава Ісаєвича, Валентини Матях, Леонтія Войтовича, Ярослава Федорука та ін.

І, насамкінець, висловлюємо подяку Ф. Стеблію, який впродовж 15-ти років упорядковував цей тематичний збірник, що продовжує аналіз життєпису та наукової діяльності І. Крип'якевича.